

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 267 – септември 2014

Производство на плодове - реколта'2013

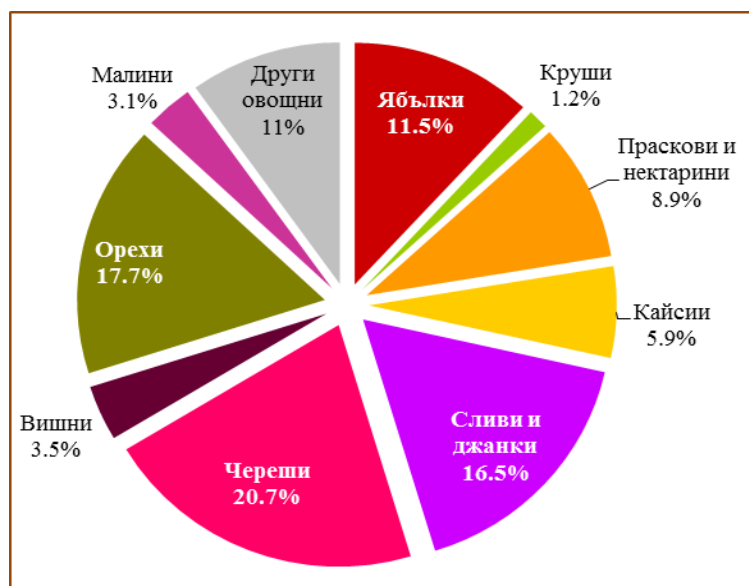
Площите с овощни насаждения и ягодоплодни култури в земеделските стопанства през 2013 година заемат 48 хил. хектара. Младите насаждения са 9 хил. хектара. Реколтираните площи са 33.1 хил. хектара. Произведената продукция е 211 хил. тона.

Таблица 1. Площи, производство и средни добиви на плодове – реколта'2013

Култура	Засадени площи (хектари)	Реколтирани площи (хектари)	Млади невстъпили в плододаване (хектари)	Производство (тонове)	Средни добиви (кг/хектар)
Ябълки	5 547	4 813	616	55 013	11 430
Круши	594	453	121	2 909	6 422
Праскови и нектарини	4 303	3 800	434	37 308	9 818
Кайсии и зарзали	2 831	2 325	396	18 024	7 752
Сливи и джанки	7 964	5 893	1 433	37 639	6 387
Череши	9 968	7 605	1 393	38 162	5 018
Вишни	1 702	1 441	132	6 996	4 855
Дюли	86	64	0	297	4 641
Орехи	8 545	3 689	2 533	5 099	1 382
Бадеми	1 757	553	455	999	1 807
Лешници	2 532	603	1 501	198	328
Малини	1 513	1 333	33	5 491	4 119
Арония	350	326	0	1 472	4 515
Киви	37	11	0	72	6 545
Къпини	88	27	0	95	3 519
Смокини	93	28	0	100	3 571
Други овощни видове	330	122	0	1 242	-
ОБЩО	48 240	33 086	9 047	211 116	-
Култивирани шипки	733	435	83	2 220	5 103

Източник: МЗХ, отдел „Агrostатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

Графика 1. Относителен дял на площите с овощни видове за реколта'2013

Източник: МЗХ, отдел „Агrostатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

Стопанисваните площи с овощни и ягодоплодни култури в стопанствата през 2013 г., са 48 240 хектара, от тях са реколтирани 33 086 хектара.

На *Графика 1* е представено разпределение на площите с овощни видове. Най-голям е дялът на черешите – 20.7%, следват орехите – 17.7%, сливите и джанки – 16.5%, ябълки – 11.5%, праскови и нектарини – 8.9%, кайсии – 5.9%, вишни – 3.5%, малини – 3.1%, круши – 1.2%. Другите овощни видове заемат 11% от площите.

Резултати и анализи

Таблица 2. Реколтирани площи – реколта'2013, по статистически зони и статистически райони (хектари)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	ОБЩО
България	4 813	453	3 800	2 325	5 893	7 605	1 441	3 689	1 333	1 734	33 086
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1 976</i>	<i>211</i>	<i>2 663</i>	<i>2 178</i>	<i>4 078</i>	<i>3 921</i>	<i>582</i>	<i>2 717</i>	<i>773</i>	<i>1 204</i>	<i>20 303</i>
Северозападен	483	31	118	50	1 297	108	111	282	230	136	2 846
Северен централен	346	67	349	1 788	893	455	240	701	126	614	5 579
Североизточен	451	61	240	177	575	373	131	451	327	88	2 874
Югоизточен	696	52	1 956	163	1 313	2 985	100	1 283	90	366	9 004
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>2 837</i>	<i>242</i>	<i>1 137</i>	<i>147</i>	<i>1 815</i>	<i>3 684</i>	<i>859</i>	<i>972</i>	<i>560</i>	<i>530</i>	<i>12 783</i>
Югозападен	1 146	117	594	36	501	2 021	332	18	263	104	5 132
Южен централен	1 691	125	543	111	1 314	1 663	527	954	297	426	7 651

Източник: МЗХ, отдел „Агостатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

Таблица 3. Сравнение на реколтираните площи с овощни видове – реколта'2012 и реколта'2013

Култура	Реколта 2012 (хектари)	Реколта 2013 (хектари)	Изменение 2013 спрямо 2012 г. (%)
Ябълки	4 621	4 813	4.2%
Праскови и нектарини	4 103	3 800	-7.4%
Кайсии и зарзали	2 569	2 325	-9.5%
Сливи и джанки	5 826	5 893	1.2%
Череша	6 989	7 605	8.8%
Вишни	1 470	1 441	-2.0%

Източник: МЗХ, отдел „Агостатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

Най-голямо увеличение на реколтираните площи спрямо 2012 г. се наблюдава при черешите – 8.8%, и при ябълките – 4.2%. Увеличение има и при други овощни видове – орехи, круши и др.

През 2013 г. от 6 107 хектара с овощни видове не е прибирана продукция, поради различни климатични и други причини.

Таблица 4. Производство на плодове – реколта'2013, по статистически зони и статистически райони (тонове)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	ОБЩО
България	55 013	2 909	37 308	18 024	37 639	38 162	6 996	5 099	5 491	4 475	211 116
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>22 924</i>	<i>1 083</i>	<i>26 750</i>	<i>17 045</i>	<i>24 217</i>	<i>19 945</i>	<i>2 669</i>	<i>4 638</i>	<i>3 477</i>	<i>2 755</i>	<i>125 503</i>
Северозападен	3 436	212	568	208	6 594	271	275	199	894	649	13 306
Северен централен	4 323	346	3 840	14 541	6 094	1 787	1 486	2 442	523	1 008	36 390
Североизточен	4 158	319	1 659	1 326	2 842	2 152	363	947	1 742	281	15 789
Югоизточен	11 007	206	20 683	970	8 687	15 735	545	1 050	318	817	60 018
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>32 089</i>	<i>1 826</i>	<i>10 558</i>	<i>979</i>	<i>13 422</i>	<i>18 217</i>	<i>4 327</i>	<i>461</i>	<i>2 014</i>	<i>1 720</i>	<i>85 613</i>
Югозападен	8 713	821	6 517	339	2 695	10 263	1 186	54	1 062	368	32 018
Южен централен	23 376	1 005	4 041	640	10 727	7 954	3 141	407	952	1 352	53 595

Източник: МЗХ, отдел „Агостатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

Таблица 5. Сравнение на производството на плодове – реколта'2012 и реколта'2013

Култура	Реколта 2012 (тонове)	Реколта 2013 (тонове)	Изменение 2013 спрямо 2012 г. (%)
Ябълки	30 942	55 013	77.8%
Праскови и нектарини	25 214	37 308	48.0%
Кайсии и зарзали	10 196	18 024	76.8%
Сливи и джанки	22 949	37 639	64.0%
Череша	19 512	38 162	95.6%
Вишни	3 879	6 996	80.4%

Източник: МЗХ, отдел „Агостатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

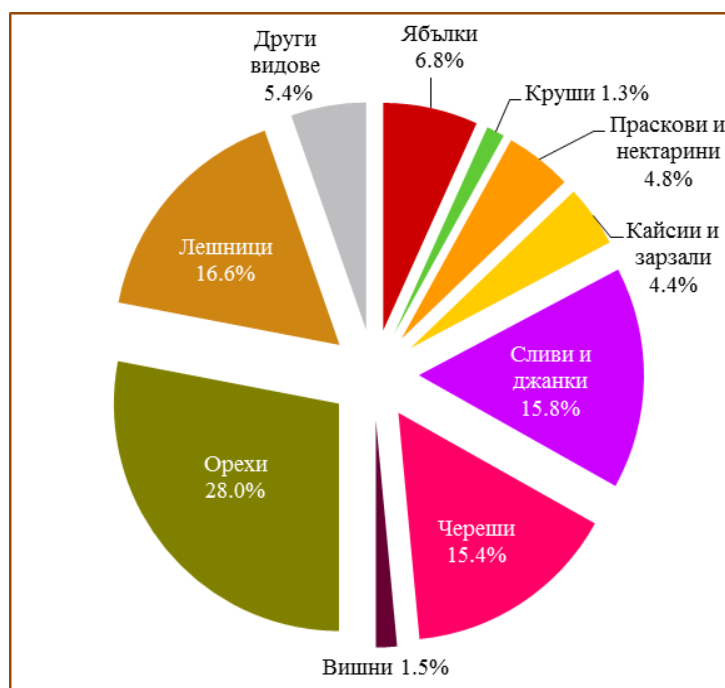
През 2013 г. са произведени 211 116 тона плодове, което е със 70.7 % повече спрямо 2012 г. Водещо място в производството на плодове заема Югоизточният район – 28.4% от общото производство. В този район е съсредоточено производството на праскови и череша. В Южния централен район се намира – 25.4% от производството на плодове, като преобладават ябълки и сливи. Най-голям относителен дял от общото производство на плодове заемат ябълките – 26.1%, следват черешите – 18.1%, сливите – 17.8% и прасковите – 17.7%.

Таблица 6. Средни добиви – реколта'2013, по статистически зони и статистически райони (кг/ха)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череши	Вишни	Орехи	Малини
България	11 430	6 422	9 818	7 752	6 387	5 018	4 855	1 382	4 119
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>11 601</i>	<i>5 133</i>	<i>10 045</i>	<i>7 826</i>	<i>5 938</i>	<i>5 087</i>	<i>4 586</i>	<i>1 707</i>	<i>4 498</i>
Северозападен	7 114	6 839	4 814	4 160	5 084	2 509	2 477	706	3 887
Северен централен	12 494	5 164	11 003	8 133	6 824	3 927	6 192	3 484	4 151
Североизточен	9 220	5 230	6 913	7 492	4 943	5 769	2 771	2 100	5 327
Югоизточен	15 815	3 962	10 574	5 951	6 616	5 271	5 450	818	3 533
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>11 311</i>	<i>7 545</i>	<i>9 286</i>	<i>6 660</i>	<i>7 395</i>	<i>4 945</i>	<i>5 037</i>	<i>474</i>	<i>3 596</i>
Югозападен	7 603	7 017	10 971	9 417	5 379	5 078	3 572	3 000	4 038
Южен централен	13 824	8 040	7 442	5 766	8 164	4 783	5 960	427	3 205

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

Добивите от основните овощни видове за реколта'2013 са по-високи в сравнение с реколта'2012. Най-висок е средният добив при ябълките, като в основния производителен район Южния централен е 13 824 кг/ха. Средният добив при прасковите и нектарините е 9 818 кг/ха, а в Югоизточния район е 10 574 кг/ха. При черешите средният добив за страната е 5 018 кг/ха, като в Югоизточния район е 5 271 кг/ха.

Графика 2. Относителен дял на площите с млади, невстъпили в плододаване овощни видове – реколта'2013

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – Реколта'2013“

Площите с млади, невстъпили в плододаване овощни насаждения, през 2013 година в стопанствата са 9 047 ха.

Най-голям относителен дял от общите площи с млади насаждения през годината заемат орехите – 28%, следвани от лешниците – 16.6%, сливите и джанките – 15.8%, черешите – 15.4%, ябълките – 6.8%, прасковите и нектарините – 4.8% и кайсиите – 4.4%. В позицията на другите млади, невстъпили в плододаване, най-голям е дялът на бадемите – 93%.

През есента на 2012 г. и пролетта на 2013 г. са създадени 1 922 ха нови насаждения. Най-много са площите с новозасадени орехи – 38%, лешници – 15% и череши – 14%.

Таблица 7. Относителен дял на реализираните плодове – реколта'2013

Култура	За собствена консумация	За преработка	За търговската мрежа	Други направления
Ябълки	6%	16%	73%	5%
Праскови и нектарини	3%	20%	65%	12%
Кайсии и зарзали	4%	18%	65%	13%
Сливи и джанки	8%	36%	46%	10%
Череши	3%	34%	55%	8%
Вишни	1%	63%	36%	0%
Орехи	3%	7%	82%	8%
Малини	1%	47%	48%	4%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2013“

От реколта'2013 в търговската мрежа са реализирани 60% от общо произведените плодове. За преработвателната промишленост са насочени 26% от производството, а 5% са за собствена консумация. От общо реализираната продукция в търговската мрежа с най-голям относителен дял са ябълките – 32%, следвани от прасковите – 19% и черешите – 17%. От реализираните плодове към преработвателната промишленост с най-висок дял са черешите – 24%.

Методологични бележки

Изследването за **производство на плодове – реколта'2013**, се провежда от отдел “Агростатистика” при Министерството на земеделието и храните в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката за растениевъдните култури, като са отчетени националните особености и допълнителни нужди от информация. Анкетата е реализирана в периода от 01.11.2013 г. до 31.01.2014 г. от специално наети и обучени анкетъори, които са анкетирали земеделските стопани.

Цел на изследването: Да се установят засадените и реколтираните площи по видове, производството и средните добиви – реколта'2013.

Респонденти – обект на изследване са стопанствата, които отглеждат овощни видове. Интервюирани са ръководителите на 5 068 земеделски стопанства.

Метод на изследване: Наблюдението е проведено чрез случайна стратифицирана извадка на база преброяване на земеделските стопанства в България през 2010 година. Приложен е праг, над който всички единици са наблюдавани изчерпателно. Списъкът със стопанства за анкетиране е допълнен с новите стопанства, създадени след 2010 година.

Начин на провеждане: Анкетата е организирана от отдел “Агростатистика” при Министерството на земеделието и храните и реализирана от анкетъори, наети и обучени от експертите в областните дирекции “Земеделие”. Информацията е събирана на място в стопанствата от ръководителите им. Районите, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS 2), съгласно Регламент (ЕО) № 176/2008.

Географски обхват – изследването покрива територията на цялата страна.

Референтен период – стопанската 2012/2013 година.

Въпросник – състои се от две страници. Включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за засадените и реколтирани площи с овощни видове, за производството на плодове от реколта'2013, площите с млади, невстъпили в плододаване насаждения и информация за реализацията на произведената продукция.

Конфиденциалност – за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции. Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Засадена площ – площта, заета със съответната овощна култура за дадена стопанска година.

Реколтирана площ – площта, от която е прибирана продукцията. Тя може да е равна на засадената площ или по-малка от нея, след изключване на всички непроизводствени площи (напр. млади насаждения, които още не са започнали да дават добив).

Производство – обем на прибраната продукцията, вкл. загубите след прибиране на реколтата и брака в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт.

Среден добив – резултативна величина, изчислена въз основа на производството и реколтираните площи, т.е. прибраната продукция от единица реколтирана площ.

Достъпност на статистическата информация – резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” при МЗХ изследванията са публикувани на сайта на Министерството на земеделието и храните на адрес: http://www.mzh.government.bg/MZH/bg/ShortLinks/SelskaPolitika/Agrostatistics/Crop/Posts_copy3/Buletini2014.aspx, Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Статистическите райони, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;
Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;
Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;
Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;
Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица), София;
Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 30.09.2014 г.
Редакция: МЗХ, отдел “Агростатистика”
Адрес: гр. София, бул. „Христо Ботев” № 55

За повече информация: МЗХ, отдел “Агростатистика”
Тел./факс: 980 82 94, тел. 02/985 11 140;
E-mail: agrostat@mzh.government.bg
Интернет страница на МЗХ- <http://www.mzh.government.bg>

